

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

17–21. april 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

April 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 21. 4. 2023.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.133,52	-0,10%	-5,92%
Dow Jones Industrial	SAD	33.808,96	-0,23%	-2,83%
NASDAQ	SAD	12.072,46	-0,42%	-8,37%
Dax 30	Nemačka	15.881,66	0,47%	9,51%
CAC 40	Francuska	7.577,00	0,76%	12,84%
FTSE 100	Velika Britanija	7.914,13	0,54%	3,75%
NIKKEI 225	Japan	28.564,37	0,25%	3,67%
Shanghai Composite	Kina	3.301,26	-1,11%	7,19%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	2,91%	4,5	271,4
	10y	2,48%	4,3	153,1
Francuska	2y	3,05%	4,1	285,1
	10y	3,04%	3,7	163,9
Španija	2y	3,16%	5,4	267,4
	10y	3,52%	4,2	162,0
Italija	2y	3,47%	8,5	294,6
	10y	4,35%	5,6	174,4
UK	2y	3,75%	12,8	199,2
	10y	3,76%	9,1	174,6
SAD	2y	4,18%	8,2	150,2
	10y	3,57%	5,8	66,5
Kanada	2y	3,73%	-8,3	110,1
	10y	2,94%	-9,9	5,0
Japan	2y	-0,04%	0,6	1,2
	10y	0,47%	0,7	21,9

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0979	0,01%	1,24%	USD/EUR	0,9108	-0,02%	-1,26%
EUR/GBP	0,8833	-0,19%	6,19%	USD/GBP	0,8045	-0,20%	4,88%
EUR/CHF	0,9802	-0,28%	-5,26%	USD/CHF	0,8927	-0,30%	-6,44%
EUR/JPY	147,27	0,28%	5,62%	USD/JPY	134,13	0,26%	4,30%
EUR/CAD	1,4868	1,17%	9,26%	USD/CAD	1,3542	1,16%	7,90%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	2,90%	0,6	348,7	4,80%	0,0	454,0	4,18%	0,0	348,7	1,41%	0,0	211,6
1M	2,96%	0,8	349,7	4,97%	7,7	434,7	4,27%	7,0	341,2	1,39%	10,8	209,9
3M	3,26%	8,6	372,4	5,07%	8,6	411,9	4,47%	9,6	341,9	1,10%	3,6	180,8
6M	3,60%	9,1	391,1	5,09%	14,5	370,2	4,68%	15,9	335,8	0,88%	3,7	158,6
12M	3,85%	13,1	383,7	4,88%	19,8	286,9	4,82%	22,2	303,1	0,31%	4,3	102,2

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T2 (u %)
Evropska centralna banka	3,00*	0,50	16. 3. 2023.	4. 5. 2023.	3,25
Federalne rezerve SAD	4,75–5,00	0,25	22. 3. 2023.	3. 5. 2023.	5,00–5,25
Banka Engleske	4,25	0,25	23. 3. 2023.	11. 5. 2023.	4,50
Banka Kanade	4,50	0,25	25. 1. 2023.	7. 6. 2023.	4,50
Narodna banka Švajcarske	1,50	0,50	23. 3. 2023.	22. 6. 2023.	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 3,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ostao na istom nivou na kom je završio prethodnu nedelju u odnosu na američki dolar. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0909 do 1,1000 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0912 do 1,0979 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Početkom nedelje dolar je ojačao prema evru, usled znatnog rasta prinosa državnih obveznica SAD krajem prethodne i početkom ove nedelje, koji je prouzrokovan podatkom s kraja prošle nedelje o očekivanju inflacije u narednoj godini dana potrošača Univerziteta iz Mičigena, koji je znatno porastao (sa 3,6% na 4,6%), kao i pokazatelja proizvodne aktivnosti koju pokriva FED iz Njujorka (*Empire Manufacturing*), objavljenog u ponedjeljak, koji se povećao prvi put posle pet meseci (sa -24,6 na 10,8). U takvim okolnostima, kurs je u ponedjeljak zabeležio najniži nivo na zatvaranju i tokom perioda trgovanja u posmatranoj nedelji.

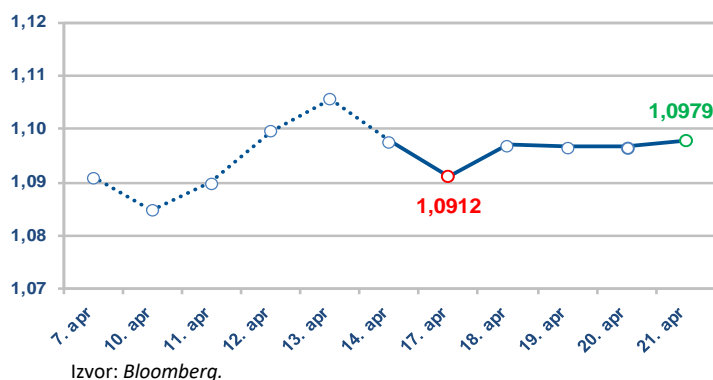
Međutim, u utorak su objavljeni podaci nemačkog ZEW instituta, gde su procene trenutne situacije porasle u aprilu za 14 poena u Nemačkoj (sa -46,5 na -32,5) i bile su znatno veće u odnosu na očekivanja (-40,0), kao i u zoni evra (sa -44,6 na -30,2), što je uticalo na jačanje evra prema dolaru. Valutni par EUR/USD je dan završio na nivou od 1,0970 i na ovom nivou se otprilike kretao do kraja posmatrane nedelje, sa oscilacijama u toku svakog dana. Takođe, dolar je oslabio prema većini valuta u utorak, nakon što je objavljeno da je rast BDP-a Kine u prvom tromesečju ove godine bio iznad očekivanja (4,5% u odnosu na isto tromesečje prethodne godine, a očekivano je 4,0% i 2,2% u odnosu na prethodno tromesečje, a očekivano je 2,0%), što je podstaklo tražnju za rizičnijim valutama.

U izveštajnom periodu kurs EUR/USD ostao gotovo na istom nivou (1,0979)

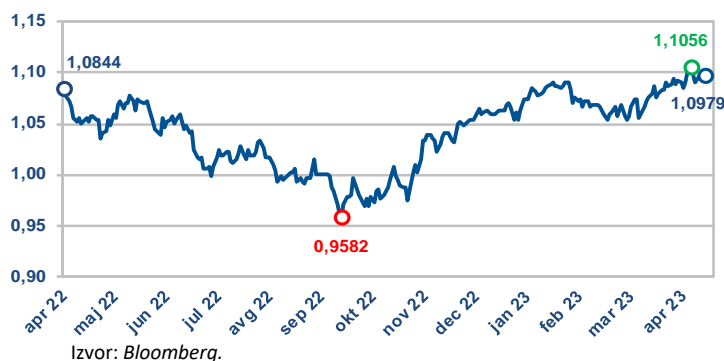
Tokom dana u sredu, dolar je ojačao prema evru, pod uticajem komentara zvaničnika FED-a o daljem rastu kamatnih stopa. Međutim, krajem dana kurs EUR/USD se vratio na nivo na kom je završio prethodni dan.

U četvrtak na dnevnom nivou ponovo nije bilo promena u pogledu vrednosti valutnog para, iako je podatak o poverenju potrošača u zoni evra bio bolji od očekivanja, a ekonomski podaci iz SAD lošiji od očekivanja. Indeks poverenja potrošača u zoni evra povećan je sa -19,2 na -17,5 (očekivano je -18,5), ali se i dalje nalazi u negativnoj zoni. Podaci s tržišta SAD koji su izašli su broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 25. aprila, koji se povećao na 245 hiljada sa 240 hiljada u prethodnoj nedelji, i pokazatelj uslova poslovanja u oblasti koju pokriva FED iz Filadelfije koji je znatno smanjen sa -23,2 na -31,3 što ukazuje na slab poslovni ambijent i smanjenje inflatornih pritisaka.

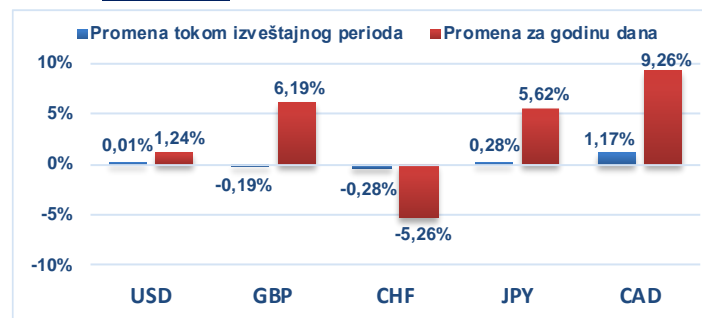
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Poslednjeg dana u nedelji evro je ojačao nakon objave podataka o kompozitnom PMI pokazatelju za zonu evra, koji se povećao sa 43,7 na 54,4, što je najviša vrednost u poslednjih 11 meseci. Međutim, dolar je ojačao nakon što je objavljen preliminarni podatak za kompozitni PMI indeks za SAD, koji je porastao sa 52,3 na 53,5, dok je bio očekivan pad na 51,5, pa na dnevnom nivou nije bilo znatnije promene vrednosti valutnog para, odnosno evro je samo blago ojačao.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0979 američkih dolara za evro, što je ujedno i najviša vrednost na zatvaranju u izveštajnom periodu.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD porasli su kod instrumenata duže ročnosti (dve godine i duže), dok su na kraćem delu krive ostali nepromenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 8 b.p. (na 4,18%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 6 b.p. (na 3,57%). Prinos na dvogodišnje obveznice je u sredu dostigao 4,28%, što je bila najviša vrednost od 15. marta.

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše su uticali komentari zvaničnika FED-a o daljem povećanju referentne kamatne stope, kao i preliminarni podatak o kompozitnom PMI indeksu koji je bio bolji od očekivanja.

Kompozitni PMI indeks u SAD, prema preliminarnoj proceni za april, imao je vrednost od 53,5, što je više od očekivanja (51,2) i vrednosti u martu (52,3). Vrednost indeksa ponovo je u zoni ekspanzije, tj. iznad granice od 50 poena, treći mesec zaredom, nakon što je bio u zoni kontrakcije u drugoj polovini prošle godine. Vrednost indeksa je na najvišem nivou od maja prošle godine. Komponenta koja se odnosi na dominantni uslužni sektor povećana je na 53,7 sa 52,6 u martu, dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor takođe povećana, sa 49,2 na 50,4. Ovi podaci ukazuju na neočekivani rast ekonomske aktivnosti u SAD u aprilu, sugerišući da je ekonomija SAD i dalje otporna i snažna, uz snažan rast tražnje, posebno u sektoru usluga, što omogućava preduzećima da nastave da povećavaju cene. Komponenta novih porudžbina povećana je na najviši nivo u poslednjih 11 meseci, dok je pokazatelj prodajnih cena dostigao sedmomesečni maksimum, što objašnjava zašto je stopa (bazne) inflacije uporno na visokom nivou. Ovi podaci vrše dodatni pritisak na FED da nastavi da pooštrava monetarnu politiku na narednom sastanku početkom maja.

PMI indeks ukazuje na nastavak ekspanzije u uslužnom sektoru, dok je u proizvodnom sektoru zabeležen slab rast

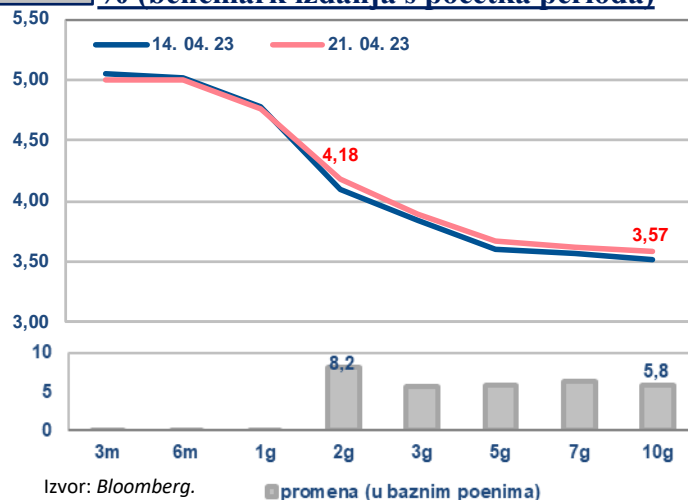
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 15. aprila povećan je na 245 hiljada, sa 240 hiljada u prethodnoj nedelji i bio je veći od očekivanja (240 hiljada). Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u nedelji pre (do 8. aprila) takođe je povećan, na 1,865 mln, što je najviši nivo od novembra 2021. godine, sa 1,804 mln (revidirano sa 1,810 mln), dok je očekivano bilo 1,825 mln. Broj novih prijava poslednjih nedelja stabilno raste, ukazujući na početak slabljenja tržišta rada.

Pokazatelj uslova poslovanja u oblasti koju pokriva FED iz Filadelfije za april je smanjen više od očekivanja, sa -23,2 na -31,3 (očekivano -19,3), ukazujući na i dalje slab poslovni ambijent u ovoj oblasti, a posebno na smanjenje inflatornih pritisaka. Pokazatelji novih porudžbina, isporuka i zaposlenosti povećani su, ali su i dalje u negativnoj teritoriji, dok su komponente nabavnih i prodajnih cena i nivoa zaliha znatno smanjeni. Ipak, pokazatelj izgleda za kretanje ekonomske aktivnosti u narednih šest meseci povećan je na -1,5 (sa -8,0 u martu), ukazujući na određeno poboljšanje sentimenta kod preduzeća u ovoj oblasti u odnosu na prethodni mesec.

Zvaničnici FED-a su u svojim izjavama podržali još jedno povećanje referentne kamatne stope, ali su istakli da istovremeno prate ekonomske posledice prošlomesečnog poremećaja u bankarskom sektoru, jer su poslednji podaci iz programa zajmova bankama u slučaju potrebe za likvidnošću pokazali da finansijski stres i dalje traje.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

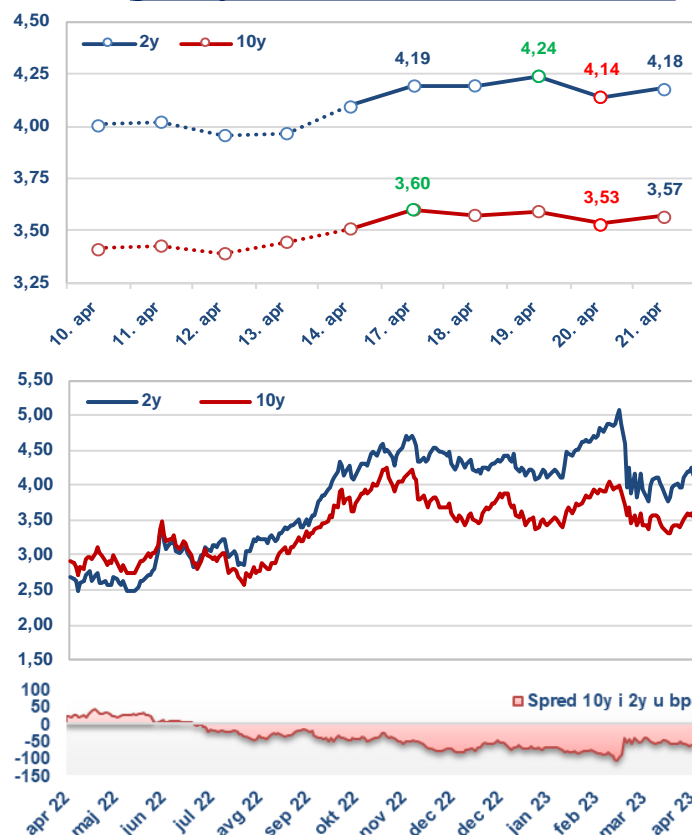
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	April	51,2	53,5	52,3
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	15. april	240	245	240
Filadelfija FED indeks uslova poslovanja u proizvodnom sektoru	April	-19,3	-31,3	-23,2

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica blago su porasli duž cele krive prinosa. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 5 b.p., na 2,91%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 4 b.p., na 2,48%.

Prinosi državnih obveznica zemalja zone evra povećani su na najviše nivoe u poslednji mesec dana usled očekivanja daljeg rasta kamatnih stopa, jer se smanjila zabrinutost oko stabilnosti finansijskog sistema, dok nosioci monetarne politike ECB-a pozivaju na njeno dalje pooštavanje. Očekivanjima rasta kamatnih stopa dodatno su doprineli podaci objavljeni krajem nedelje, koji ukazuju na ponovno ubrzanje poslovne aktivnosti u zoni evra u aprilu.

Kompozitni PMI indeks za zonu evra u aprilu je povećan na 54,4 poena (sa 53,7 poena, koliko je iznosio u martu), što je najviša vrednost u poslednjih 11 meseci. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je na 56,6 (sa 55,0), dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor smanjena na 48,5 (sa 50,4). Ukupan PMI indeks proizvodnog sektora smanjen je na 45,5 (sa 47,3). Rast poslovne aktivnosti u zoni evra ubrzao se u aprilu, podstaknut oživljavanjem tražnje i bio je praćen najvećim povećanjem zaposlenosti za gotovo godinu dana. Inflatorni pritisci su u međuvremenu dodatno ublažili, pri čemu su cene inputa u prerađivačkom sektoru padale povećanom stopom usled rekordnog ublažavanja ograničenja na strani ponude, što je uticalo i na to da ukupna stopa inflacije prodajnih cena bude najniža u poslednje dve godine. **Kompozitni PMI za Nemačku** povećan je na 53,9 (sa 52,6), a **kompozitni PMI za Francusku** povećan je na 53,8 (sa 52,7), uz rast uslužnog sektora i pad proizvodnog sektora u obe zemlje.

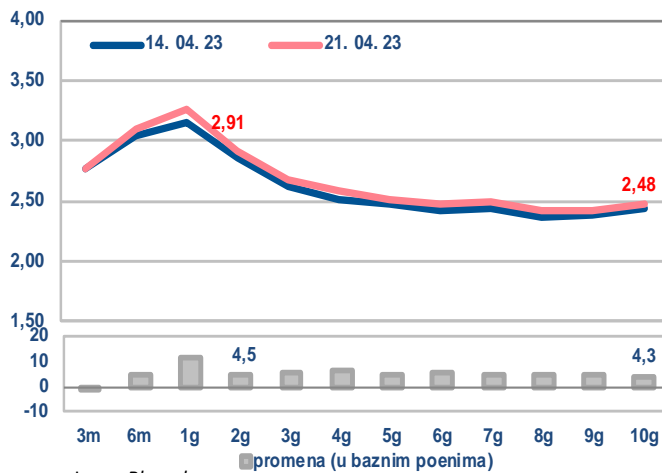
Kompozitni PMI indeks za zonu evra u aprilu povećan na 54,4 poena (sa 53,7 poena u martu)

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u aprilu je ponovo smanjen, za 8,9 poena, na 4,1 dok je za zonu evra smanjen za 3,6 poena, na 6,4. Ovi podaci ukazuju na to da se ne očekuje znatno poboljšanje ekonomske situacije u narednih šest meseci. S druge strane, **ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije** u Nemačkoj znatno se povećao, za 14,0 poena, na -32,5, dok je za zonu evra porastao za 14,4 poena, na -30,2 poena. Uprkos znatnom poboljšanju, ekonomska situacija je i dalje relativno negativna. Na očekivanja je negativno uticala stopa inflacije, koja je i dalje na veoma visokom nivou, i nastavak vođenja međunarodne restriktivne monetarne politike. Gledano s pozitivne strane, izbegnuta je opasnost od finansijske krize, jer su očekivanja zarada za banke i osiguravajuće kompanije poboljšana u odnosu na prethodni mesec.

Prema istraživanju koje je sproveo **Blumberg**, ekonomisti očekuju rast BDP-a u zoni evra od 0,6% u ovoj godini, odnosno 1,0% i 1,6% za naredne dve godine, respektivno. Prethodne procene iznosile su 0,5% za 2023, 1,2% za 2024. i 1,6% za 2025. Ekonomisti očekuju inflaciju u zoni evra od 5,6% u ovoj, odnosno 2,5% i 2,2% za naredne dve godine. U odnosu na prethodno istraživanje procena inflacije smanjena je za ovu godinu (prethodno 5,7%) i povećana za narednu godinu (prethodno 2,4%), dok je za 2025. procena nepromenjena. Očekuje se da stopa na depozitne olakšice ECB-a bude povećana na 3,75% u drugom tromesečju ove godine (sa trenutna 3%), dok se prvo smanjenje na 3,63% očekuje u poslednjem tromesečju ove godine, zatim da se smanjenja nastave na 2,25% do trećeg tromesečja 2025.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

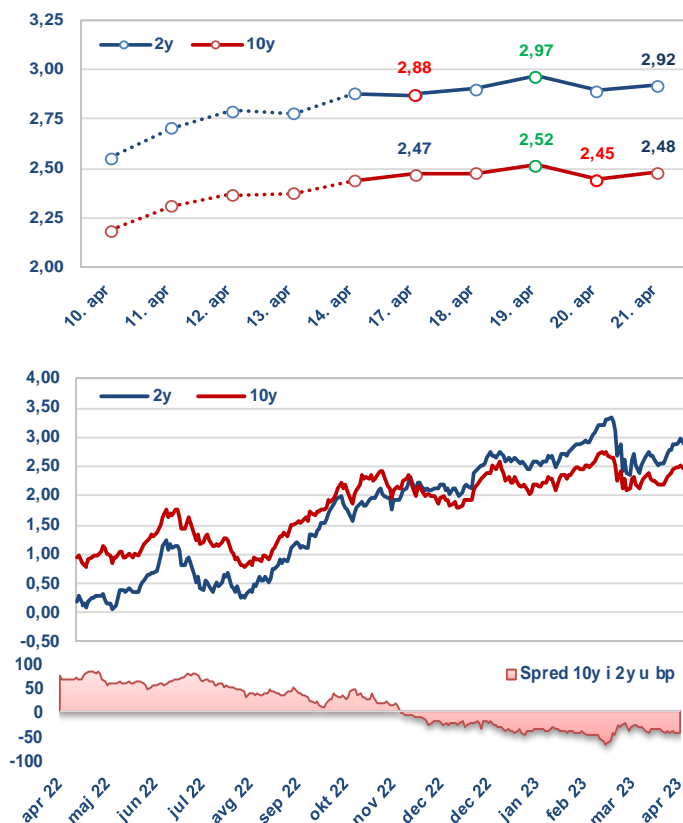
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ZEW indeks ekonomskih očekivanja	April	15,6	4,1	13,0
Kompozitni PMI indeks, zona evra, preliminarno	April	53,7	54,4	53,7
Kompozitni PMI indeks, Nemačka, preliminarno	April	52,9	53,9	52,6

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

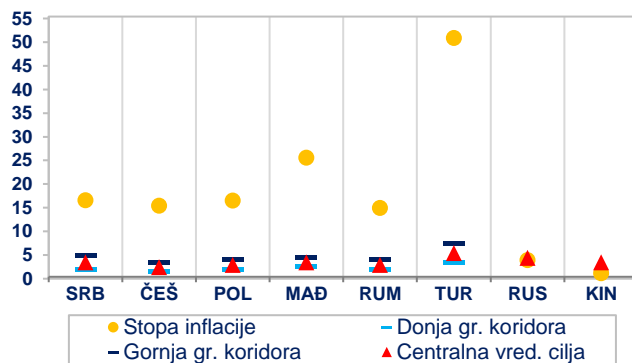
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T2, %)*
Srbija (NBS)	6,00	0,25	6. 4. 2023.	11. 5. 2023.	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	3. 5. 2023.	7,00
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7. 9. 2022.	10. 5. 2023.	6,75
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27. 9. 2022.	23. 5. 2023.	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	10. 5. 2023.	7,00
Turska (CBRT)	8,50	-0,50	23. 2. 2023.	27. 4. 2023.	8,50
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16. 9. 2022.	28. 4. 2023.	7,50
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T2 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Viceguverner centralne banke Mađarske Barnabas Virag u obraćanju medijima 19. aprila naveo je kako je značajnije poboljšanje sentimenta na tržištu otvorilo prostor za postepenu normalizaciju monetarne politike. Kao prvi korak ka normalizaciji, naveo je **moćnost da Banka donese odluku o značajnom smanjenju gornje granice koridora kamatnih stopa** (stopa na kreditne olakšice koja iznosi 25%) na narednom sastanku, 25. aprila. Tržišta nisu očekivala promenu kamatnih stopa na predstojećem sastanku. Takođe, Virag je istakao da bi **pitaje smanjenja stope na jednodnevnim depozitima** (trenutno 18%), koja predstavlja efektivnu stopu, **moglo biti na dnevnom redu na nekom od narednih sastanaka**.

U Kini su 20. aprila **stope 1-year Loan prime rate i 5-year Loan prime rate (LPR) zadržane na nepromenjenom nivou od 3,65% i 4,30%**, respektivno.

Tokom posmatranog perioda za posmatrane zemlje u razvoju objavljeni su i sledeći makroekonomski pokazatelji.

Stopa rasta BDP-a u Kini je u prvom tromesečju ove godine bila na nivou od 4,5% YoY, što je iznad njenog nivoa iz četvrtog tromesečja 2022. od 2,9% YoY, kao i iznad očekivanja tržišnih učesnika od 3,8% YoY. **Glavni razlog za rast jači od očekivanog bio je znatniji rast maloprodaje**, koji je iznosio 10,6% YoY u martu, nakon rasta od 3,5% YoY u periodu od januara do februara ove godine.

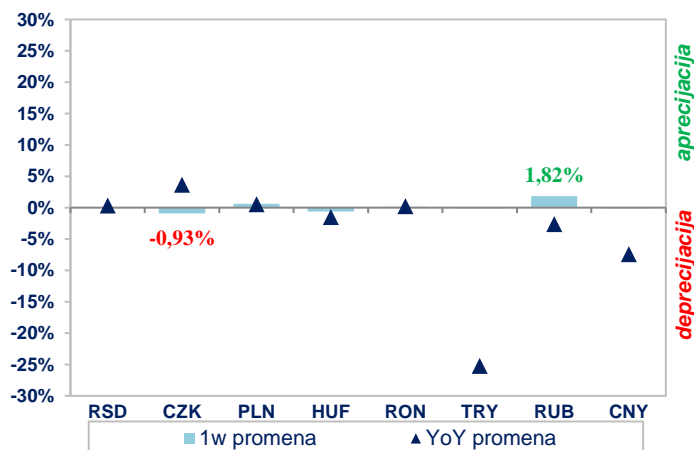
Stopa rasta industrijske proizvodnje Kine za mart iznosi 3,9% YoY, što je iznad njenog nivoa iz perioda između januara i februara ove godine od 2,4% YoY.

Stopa inflacije u Hrvatskoj za mart iznosi 10,7% YoY (0,9% MoM), što je znatno ispod podatka iz februara od 12,0% YoY. Znatniji rast cena zabeležen je kod restorana i hotela (17,4% YoY; 0,9% MoM), prehrambenih proizvoda i bezalkoholnih pića (17,4% YoY; 1,3% MoM) i kod cena stanovanja, vode, struje, gasa i drugih goriva (14,1% YoY; -0,3% MoM).

Stopa inflacije u Poljskoj u martu je iznosila 16,1% YoY (1,1% MoM), što je blago ispod preliminarne procene od 16,2% YoY (1,1% MoM). **Bazna inflacija u Poljskoj iznosila je 12,3% YoY** (1,3% MoM), što je iznad nivoa iz februara od 12,0% YoY, kao i blago iznad očekivanja analitičara (12,2% YoY).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,750	-18,0	67,0
Češka (2032)	4,777	-4,4	47,9
Poljska (2032)	6,180	-12,6	-12,9
Mađarska (2032)	8,668	-43,5	153,3
Rumunija (2032)	7,359	3,5	3,5
Turska (2031)	12,010	-9,0	-889,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,827	-0,2	0,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja);

* Podatak od 25. 2. 2022. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od 1,11% i kretala se u rasponu od 1.977,53 do 2.007,25 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

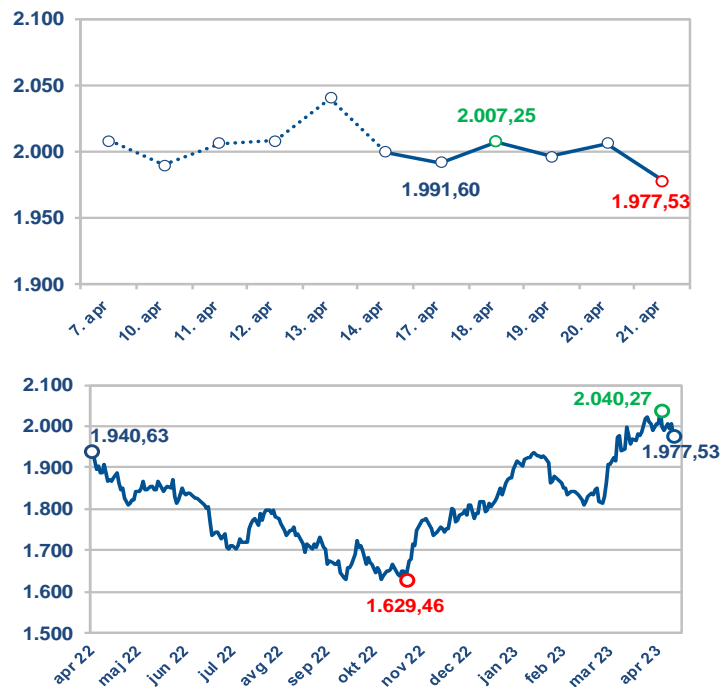
Na pad cene zlata u posmatranoj nedelji uticali su: očekivanja tržišnih učesnika da će FED na narednom sastanku u maju povećati stope za 25 b.p. da bi se zauzdale inflacija, uz praćenje stanja u privredi jer stroži uslovi kreditiranja dodatno mogu uticati na zaustavljanje privrednog rasta; povećane neto kratke pozicije hedž fondova koji očekuju da će FED nastaviti s povećanjem kamata; komentari Rafael Bostika iz FED-a iz Atalante o potrebi nastavka pooštavanja monetarne politike, uz očekivanje referentne kamate iznad 5% i zadržavanje na tom nivou neko vreme, kao i komentari Džejms Bularda iz FED-a iz Sent Luis i Lorete Mešter iz FED-a iz Klivlenda, koji podržavaju nastavak povećanja stopa radi suzbijanja uporne inflacije.

Cena zlata zabeležila pad od 1,11% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.977,53 dolara po unci

Na ograničenje daljeg pada cene zlata uticali su: povećana geopolitička neizvesnost, rast zabrinutosti oko globalnog rasta, što povećava tražnju za aktivom sigurnog utočišta; najave glasanja za zakon o povećanju gornje granice američkog duga od 1,5 hiljada mlrd dolara, uz najavu dubokih rezova u potrošnji, pad vrednosti dolara, kao i stopa prinosa na državne obveznice SAD.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa brent od 6,39%, koja se kretala u rasponu od 81,82 do 85,60 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

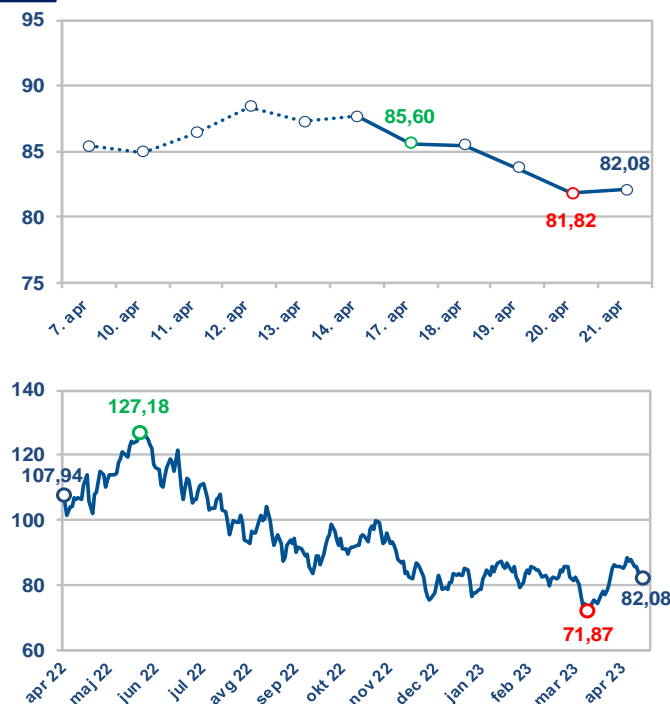
Na pad cene nafte uticali su: vesti o rekordnom izvozu nafte iz ruskih luka ka Aziji; povećana prerada nafte u rafineriji *Al Zour* u Kuvajtu nakon otklonjenog kvara; nastavak izvoza nafte iz regiona iračkog Kurdistanu u Tursku; zabrinjavajući izgledi za globalnu tražnju usled slabih ekonomskih podataka u SAD i Evropi; očekivanje povećanja kamatnih stopa FED-a, što bi moglo umanjiti nade u ekonomski oporavak; izveštaj Američkog instituta za naftu (*API*) o rastu zaliha nafte u SAD; izveštaj Američke agencije za energetiku (*EIA*) o rastu zaliha benzina usled slabije tražnje, kao i povećanje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte zabeležila pad od 6,39% i na kraju posmatranog perioda iznosila 82,08 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: neočekivana odluka *OPEC+* o smanjenju proizvodnje, koja pogoršava deficit snabdevanja naftom, šteti potrošačima i preti oporavku globalne privrede; najava prvih isporuka ruske nafte za Pakistan; povećana tražnja Kine i Indije za kupovinom ruske nafte, kao i predstojeći praznik (Zlatna nedelja) u Kini, koji bi mogao podstaći rast potrošnje mlaznog goriva zbog većeg broja putnika u avio-saobraćaju.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.